

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้
บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาชุมพวง โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action
Research) นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย
2. ความมุ่งหมายของการวิจัย
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และนักเรียนโรงเรียน
บ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวง ปีการศึกษา 2558
จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 6 คน ประกอบด้วย
    - 1.1 ผู้วิจัย คือ นางทิพวรรณ สุวรรณไตรย์
    - 1.2 ผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 5 คน
  2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 31 คน
    - 2.1 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ จำนวน 1 คน
    - 2.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน
- โดยเลือกแบบเจาะจง ระดับชั้นละ 5 คน เป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 3 คน และอ่อน 1 คน
โดยเลือกจากการเรียงลำดับนักเรียนทั้งหมดของแต่ละชั้นเรียน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรของครูโรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร
3. เพื่อติดตามผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) โดยการประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยผู้วิจัยนำหลักการและขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaaggart มาเป็นกระบวนการในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ (Kemmis & Mc Taggart, 1988, p. 11, อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2554, หน้า 301-303)

1. การวางแผน

กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์สภาพ ปัญหา เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้

- 1.1 ศึกษา วิเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ
- 1.2 ครูร่วมกันสนทนาและอภิปรายเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครู ร่วมกันศึกษาวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร
- 1.3 ประชุมครู โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ เพื่อสะท้อนความคิดเห็น และแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร
- 1.4 เขียนโครงการ และเสนอขออนุมัติโครงการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ต่อคณะกรรมการโรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพุกดาหาร

1.5 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และคณะกรรมการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยใช้แนวทางการพัฒนา คือ

1.5.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.5.2 การนิเทศภายใน

1.6 สร้างเครื่องมือในการกำกับติดตาม การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการดำเนิน กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการที่กำหนด

1.7 จัดเตรียมสถานที่ และเอกสาร สื่อต่างๆ ให้พร้อมสำหรับการประชุม เชิงปฏิบัติการ

2. การปฏิบัติการ

การดำเนินการตามแผนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้กำหนดร่วมกัน ดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบ ครบวงจร โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการใช้เวลาดำเนินการ จำนวน 2 วัน โดยเชิญวิทยากรที่มี ความรู้ความสามารถ คือ นายสุสภิต วังคะฮาด ครูชำนาญการพิเศษ และ นายชัยมงคล บุขดี ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านเหล่าป่าเป็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร มาเป็นวิทยากรให้ความรู้

2.2 การนิเทศภายใน กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็น ระบบ จัดทำปฏิทินการนิเทศ รูปแบบการนิเทศเป็นการส่งเสริม สนับสนุน ชี้แนะ แนะนำ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดย นายสมจิตร แสนคำ ผู้อำนวยการโรงเรียน และนางสุนทร โสภาคะยัง ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการโรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยจะดำเนินการนิเทศการเขียนแผนการจัดการ เรียนรู้ และการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. การสังเกตการณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูล และใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สอดคล้องกับกิจกรรมในแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ใช้แบบประเมินความพึงพอใจในการประชุม เชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ของกลุ่ม

ผู้ร่วมวิจัย สำหรับการรวบรวมข้อมูลจากผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับ ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ เรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร

3.2 การนิเทศภายใน เครื่องมือที่ใช้มี 5 ฉบับ ดังนี้ 1) แบบประเมินแผน การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร 2) แบบสัมภาษณ์ครู 3) แบบสังเกตพฤติกรรมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของครู 4) แบบบันทึกการนิเทศภายใน และ 5) แบบประเมินความพึงพอใจ ของผู้เรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร สำหรับการรวบรวมข้อมูลจาก กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ในเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การสะท้อนกลับ

ผู้วิจัยนำรายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือ นำมาวิเคราะห์ร่วมกับ ผู้ร่วมวิจัยเพื่ออภิปรายและร่วมกันสรุป เพื่อสะท้อนผลตามกรอบแนวคิดของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร พบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร พบว่า ครูประจำชั้นเป็นผู้สอน ทุกกลุ่มสาระเรียนรู้ มีภาระการสอนมาก จัดตารางเรียนตามเนื้อหารายวิชาที่ไม่มีความยืดหยุ่น การสอนเนื้อหาและภาระงานมีความซ้ำซ้อน
ปัญหาการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร พบว่า ครูขาดความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตัวบ่งชี้ที่ 5 ของ สมศ.) มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกระดับ
2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตาหาร ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน
3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพวงตาหาร พบว่า
1) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรเพิ่มมากขึ้นหลังจาก การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรแล้ว

ผลการประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3) ครูสามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการดำเนินการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร มีผู้เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายที่ทำให้การวิจัยดำเนินการไปด้วยดี มีการพัฒนาครูที่เป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ซึ่งนำผลมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร

1.1 สภาพ พบว่า ครูประจำชั้นเป็นผู้สอนทุกกลุ่มสาระเรียนรู้ มีภาระการสอนมาก จัดตารางเรียนตามเนื้อหารายวิชาที่ไม่มีความยืดหยุ่น การสอนเนื้อหาและภาระงานมีความซ้ำซ้อน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในสภาพที่เป็นจริงเนื้อหาวิชาที่ครูแต่ละคนสอนมีเนื้อหาวิชา และในขณะเดียวกันกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นหรือกิจกรรมอื่นที่หน่วยงานต่างๆ จัดขึ้นแล้วมีผลกระทบต่อเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้ครูผู้สอนที่เป็นครูสอนประจำชั้นที่ต้องสอนทุกรายวิชา ต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อได้องค์ความรู้ในเนื้อหาวิชาต่างๆ ครบถ้วน ทำให้ต้องใช้วิธีสอนที่เป็นแบบบรรยายที่ครูผู้สอนสามารถระดมเนื้อหาได้ตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร สังขাত্রี (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนสยามกลการ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร สภาพที่พบ คือ ครูส่วนใหญ่ยังยึดวิธีการสอนแบบเดิม ๆ ไม่เตรียมการสอน ไม่ได้วัดประเมินผลตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชิต บุพศิริ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม สภาพปัจจุบัน พบว่า บุคลากรขาดความรู้ ทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการที่หลากหลาย ขาดเทคนิคในการใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอน

1.2 ปัญหา พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ตัวบ่งชี้ที่ 5 ของ สมศ.) มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกระดับ อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมุ่งเน้นการสอนเนื้อหาที่ใช้การท่องจำ เนื้อหาที่เรียนมีมากแต่ขาดความเชื่อมโยงสัมพันธ์กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนขาดการลงมือปฏิบัติ ทำให้ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ของนักเรียนจึงเป็นไปอย่างผิวเผิน ไม่มีความหมาย และไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ ทำให้นักเรียนขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งงานวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาฏสิณี พลเศษ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของบุคลากรโรงเรียนบ้านนาแยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2 ปัญหาที่พบคือ ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับพอใช้ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปรับปรุง

2. แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหมุกดาหาร ซึ่งประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร 2) ด้านความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร 3) ด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ใช้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เข้าใจง่ายและตรงตามกรอบแนวคิดของการพัฒนา วิทยากรมีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรเป็นอย่างดี มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้รับความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร มีกิจกรรมให้ผู้เข้ารับการประชุมได้ฝึกปฏิบัติ ทำให้เกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อีกทั้งได้รับความรู้และได้ฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ทำให้ทราบแนวทางและเทคนิควิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย เห็นได้จากการประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) และการนิเทศภายใน พบว่าการนิเทศการจัดการเรียนรู้นั้นเป็นแนวทางการพัฒนา

ที่ดีและมีประโยชน์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรนิเทศในวงรอบที่ 2 เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหาโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกลุ่มผู้นิเทศและผู้วิจัยให้การแนะนำตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้คำชี้แนะเป็นรายบุคคลและกลุ่มย่อย ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรและเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัยของผู้วิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิชิต บุพศิริ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากร ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ ศูนย์การศึกษาอนุเคราะห์และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า แนวทางการพัฒนาบุคลากรโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ทำให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างหลากหลาย สูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนามีค่าร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 88.84 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชนาถ บุญหล้า (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้วิจัยใช้แนวทางในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน ส่งผลให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มมากขึ้น สามารถเขียนแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ พัฒนาการสอนและนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมการเรียนรู้โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร สังขাত্রี (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียนสยามกลการ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ผลการดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มขึ้น เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สามารถนำเข้าสู่บทเรียนโดยสร้างความเข้าใจกระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียน บรรยากาศในชั้นเรียนส่งผลให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าตอบคำถามมากขึ้น มีความสนุกสนานในการเรียน

3. ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร

โรงเรียนบ้านเหล่าสร้างถ่อ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 2

3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร

ก่อนการพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 6 คน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ขาดความกระตือรือร้นในการค้นหาวิธีการสอนใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการสอน ทำให้นักเรียนขาดความสามารถทางด้านความคิด การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีปัญหาด้านอ่าน เขียนและคิดวิเคราะห์ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หลังการพัฒนา ผู้ร่วมวิจัยประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ผลการประเมินในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการประเมินข้อที่ 12 ผู้ร่วมประชุมเกิดความตระหนักในการปรับกระบวนการทัศน์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ข้อที่ 13 ผู้ร่วมประชุมมีความเข้าใจและสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร และข้อที่ 14 ผู้ร่วมประชุมสามารถจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรที่เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากทั้งสามข้อ แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรแล้ว กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 6 คน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ทำให้เกิดความตั้งใจในการรับฟัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร จนเกิดความชัดเจนในประเด็นต่างๆ วิทยากรได้เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมประชุมได้มีโอกาสซักถามเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ในขณะเดียวกันวิทยากรก็มีความรู้ความสามารถบรรยายให้ผู้เข้าร่วมประชุมเกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้และเป็นรูปธรรม สถานที่และเวลาที่ใช้มีความเหมาะสม ไม่มากเกินไปไม่น้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นานาสินี พลเศษ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของบุคลากรโรงเรียนบ้านนาแยง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า พฤติกรรมของบุคลากรก่อนได้รับการพัฒนาในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ หลังได้รับการพัฒนาพบว่า บุคลากรสามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ สามารถจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการได้ และ

พฤติกรรมของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหลังได้รับการพัฒนาสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรักษ์ อรรคชาติ (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้ดูแลเด็กยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการจัดประสบการณ์ ไม่สามารถเขียนแผนแบบบูรณาการได้ และไม่มีทฤษฎีแนวทางการจัดประสบการณ์ ครูไม่ทราบจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกันและไม่ตรงตามหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 การพัฒนาผู้ดูแลเด็กใช้การอบรมปฏิบัติการ และการนิเทศ ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนแบบบูรณาการได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผู้ดูแลมีความพึงพอใจที่ได้รับการพัฒนา การฝึกทักษะ การได้รับความรู้ในการจัดประสบการณ์และการเขียนแผนการจัดการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูษิต ช่างคำ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการหลักสูตรแบบบูรณาการ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านน้ำไคร้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า ครูไม่ครบชั้น ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนได้อย่างเต็มที่ ครูได้รับการอบรมบ่อยและเป็นการอบรมที่บางครั้งครูไม่เต็มใจ และไม่เห็นประโยชน์ของการอบรม และสถานศึกษาไม่มีการนิเทศติดตามที่เป็นระบบ การพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรบูรณาการ โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นำระบบการจัดการหลักสูตรแบบบูรณาการไปทดลองใช้จริงในสถานศึกษา และมีการปรับปรุงพัฒนาตามสถานการณ์จริง การติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรแบบบูรณาการ พบว่า สถานศึกษาสามารถสร้างระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาได้ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการจัดทำแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ มุ่งแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ระบบการจัดการหลักสูตรแบบบูรณาการของโรงเรียนบ้านน้ำไคร้ที่มีประสิทธิภาพ ควรดำเนินการโดยใช้วิธีที่หลากหลายและต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้เชี่ยวชาญ ร่วมดำเนินการ ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดกระบวนการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในคู่มือระบบ

3.2 ด้านความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบ

ครบวงจร หลังจากการพัฒนาโดยการเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า วงรอบที่ 1 มีผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวัดและประเมินผล

มี 2 องค์ประกอบ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ประเมินครอบคลุมทั้งกระบวนการและผลงานของนักเรียน และนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความเห็นตรงกันว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในส่วนของการวัดและประเมินผลยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทั้ง 6 คน ด้านการวัดและประเมินผลมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.53$) เนื่องจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยยังกำหนดการวัดและประเมินผลในแผนการจัดการเรียนรู้ได้ไม่ดีเท่าที่ควร ขาดการประเมินที่หลากหลาย และการกำหนดรายละเอียดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจน ซึ่งต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอีก ระยะเวลาเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีทักษะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนา ศักยภาพครูในการจัดการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ประสบความสำเร็จอย่าง สมบูรณ์ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยทุกคนจะเข้ารับการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้แนวทางการพัฒนาการ นิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรนิเทศ ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 2 พบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการ กิจกรรม การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรเพิ่มมากขึ้น โดยผลการประเมินการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$) มีค่าเฉลี่ยในวงรอบ ที่ 2 เพิ่มขึ้นจากวงรอบที่ 1 ($\bar{x} = 0.37$) จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า การได้รับการ นิเทศภายในแบบกัลยาณมิตรนิเทศในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ มีการปรับปรุงการเขียนแผนการจัดการจัดการ เรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรได้ครบถ้วน ตามวิธีการและองค์ประกอบของการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้ และทุกคนคิดว่าสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการนิเทศไปปรับปรุงการจัดทำ แผนและจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เป็น เช่นนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมนิเทศภายในเปิดโอกาส ให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกัน และกันในเรื่องที่มีปัญหาโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกลุ่มผู้นิเทศและผู้วิจัยให้การแนะนำตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ คำชี้แนะเป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อย ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ประสบ ผลสำเร็จและมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร สังขชาติ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโรงเรียน สยามกลการ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ครูส่วนใหญ่ยัง ยึดวิธีการสอนแบบเดิมๆ ไม่เตรียมการสอน ไม่ได้วัดประเมินผลตามสภาพจริงอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ แนวทางการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน

ผลการดำเนินการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพิ่มขึ้น เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ และมีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ สามารถนำเข้าสู่บทเรียนโดยสร้างความเข้าใจกระตุ้นความสนใจให้แก่ผู้เรียน บรรยากาศในชั้นเรียนส่งผลให้ผู้เรียนกล้าพูดกล้าตอบคำถามมากขึ้น มีความสนุกสนานในการเรียน

3.3 ด้านความสามารถในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบ

ครบวงจร หลังจากการพัฒนาโดยการเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายใน พบว่า ในวงรอบที่ 1 ครูมีพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) และมีพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุดเพียง 1 ข้อเท่านั้น ส่วนในวงรอบที่ 2 พบว่า ครูมีพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามี 7 ข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยในวงรอบที่ 2 เพิ่มขึ้นจากวงรอบที่ 1 ($\bar{x} = 0.35$) จากการสัมภาษณ์ครูซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย พบว่า กลุ่มร่วมวิจัยสามารถวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดเนื้อหา จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบได้ สามารถวางแผนและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรได้อย่างหลากหลาย สามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ และกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ทำงานเป็นกลุ่ม มีน้ำใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้นั้นได้มีการวัดผลและประเมินผลที่ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ทำให้ครูส่วนใหญ่มีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรเพิ่มขึ้น และผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรของครู ในวงรอบที่ 1 ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) และในวงรอบที่ 2 พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$) โดยมีค่าเฉลี่ยในวงรอบที่ 2 เพิ่มขึ้นจากวงรอบที่ 1 ($\bar{x} = 0.32$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยคำนึงถึงลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือแสดงออก ในระหว่างการถ่ายทอดความรู้ของครูนั้น ครูมีการใช้สื่อ และแหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ครูเอาใจใส่ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน

และมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น ปลอดภัย ครูประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เมื่อเรียนรู้ตามเนื้อหาและกิจกรรมแล้วนักเรียนคิดว่าตนเองจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิตาวรรณ เชื้อคมตา (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการ โรงเรียนบ้านตัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร พบว่า ครูส่วนใหญ่มีแผนการจัดการเรียนรู้และใช้แผนการจัดการเรียนรู้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้บ้าง แต่ส่วนใหญ่มีการเตรียมการสอนน้อย เน้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ครูเป็นศูนย์กลาง ครูคนเดียวสอนหลายระดับชั้นและภาระงานอื่น ครูไม่สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและออกแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการเข้ากับสภาพจริง การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการ ดำเนินการพัฒนาโดยการศึกษา ดูงานและการอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้ครูได้รับความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการได้ดี และสามารถจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแบบบูรณาการได้อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร นักเรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการเป็นองค์รวม ลดการใช้เวลาเรียนที่มีความซ้ำซ้อนของเนื้อหาและภาระงาน และมีโอกาสทำกิจกรรมนอกห้องเรียนมากขึ้น ครูผู้สอนรู้จักการวางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล จึงควรสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรตลอดปีการศึกษา

1.2 การนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจร ด้วยรูปแบบการนิเทศภายใน สามารถพัฒนาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของครูให้มีคุณภาพสูงขึ้น ครูเกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนา ดังนั้นจึงอาจนำการนิเทศภายในไปใช้ในการนิเทศการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ หรือการนิเทศการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 โรงเรียนควรมีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเกิดการพัฒนามากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ นอกจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในแล้ว ควรนำวิธีการอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน การศึกษาเอกสารทางวิชาการ มาใช้ในการพัฒนาครู

2.2 ควรแสวงหาแนวทางอื่นๆ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด จัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้เรียนได้มี โอกาสกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก หาเหตุผลมาแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

2.3 การนิเทศภายในสามารถขยายผลไปสู่การนิเทศงานส่วนอื่นๆ ที่นอกเหนือ จากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี